Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
YVESE BOTA
přednesené dne 6. září 2018 [1]

Věc C-514/17

Ministère public
proti
Marin-Simionu Sutovi

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Cour d'appel de Liège (odvolací soud v Lutychu, Belgie)]

„Řízení o předběžné otázce – Justiční spolupráce v trestních věcech – Zásada vzájemného uznávání – Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV – Evropský zatýkací rozkaz a postupy předávání mezi členskými státy – Článek 4 bod 6 – Důvod, pro který je možné odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu – Provedení – Trestný čin, za který byl ve vystavujícím členském státě uložen trest odnětí svobody a za který lze ve vykonávajícím členském státě uložit pouze peněžitý trest – Článek 2 odst. 4 – Rozsah podmínky oboustranné trestnosti – Rámcové rozhodnutí 2008/909/SVV – Článek 8 odst. 3 – Přeměna trestu"

I. Úvod

1. Může soud, který rozhoduje o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, uplatnit důvod stanovený v čl. 4 bodě 6 rámcového rozhodnutí 2002/584/SVV [2], pro který je možné výkon odmítnout, pokud byl za trestný čin, pro který byl tento rozkaz vydán, uložen ve vystavujícím členském státě trest odnětí svobody, avšak podle práva vykonávajícího členského státu lze za tento trestný čin uložit pouze peněžitý trest?

2. Taková je podstata otázky předložené Cour d'appel de Liège (odvolací soud v Lutychu, Belgie) ve věci výkonu evropského zatýkacího rozkazu vydaného před více než sedmi lety, dne 26. srpna 2011, rumunskými orgány na M.-S. Suta, rumunského státního příslušníka s bydlištěm v Belgii, za účelem výkonu trestu odnětí svobody v délce jednoho roku a dvou měsíců za řízení vozidla bez řidičského oprávnění.

3. Podle čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 může justiční orgán vykonávajícího členského státu odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu odnětí svobody, pokud se vyžádaná osoba zdržuje ve vykonávajícím členském státě, je jeho státním příslušníkem nebo zde má trvalé bydliště a tento stát se zaváže provést výkon trestu odnětí svobody v souladu se svým vnitrostátním právem.

1 – Původní jazyk: francouzština.

2 – Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34), ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. 2009, L 81, s. 24) (dále jen „rámcové rozhodnutí 2002/584").

4. Podle ustálené judikatury musí toto ustanovení vykonávajícímu justičnímu orgánu umožňovat, aby v rámci prostoru pro uvážení, který je mu poskytnut, zhodnotil, do jaké míry by výkon trestu ve vykonávajícím členském státě umožnil zvýšit vyhlídky na společenskou rehabilitaci vyžádané osoby po uplynutí trestu, k němuž byla odsouzena [3].

5. V projednávané věci je nesporné, že dotyčný s předáním nesouhlasil a prohlásil, že si přeje vykonat trest v Belgii. Cour d'appel de Liège (odvolací soud v Lutychu, Belgie) v předkládacím rozhodnutí poukazuje na to, že M.-S. Sut má takové vazby na Belgii, že by vzhledem k jeho konkrétní situaci mohl výkon trestu na území Belgie zvýšit jeho vyhlídky na společenskou rehabilitaci.

6. Cour d'appel de Liège (odvolací soud v Lutychu, Belgie) se však musí vypořádat s tím, že za trestný čin, za který byl M.-S. Sutovi v Rumunsku uložen trest odnětí svobody, lze podle čl. 30 odst. 1 zákona ze dne 16. března 1968 o regulaci silničního provozu [4], ve znění použitelném na skutkové okolnosti sporu v původním řízení, uložit pouze peněžitý trest.

7. V návrhu podaném ke Cour d'appel de Liège (odvolací soud v Lutychu, Belgie) má ministère public (státní zastupitelství, Belgie) za to, že vykonávající justiční orgán je tak zbaven možnosti uplatnit důvod stanovený v čl. 4 bodě 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, pro který je možné výkon odmítnout, jelikož podle čl. 8 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2008/909/SVV [5] nemůže vykonávající justiční orgán přeměnit trest odnětí svobody uložený vystavujícím justičním orgánem na peněžitý trest. Za těchto okolností má státní zastupitelství za to, že se tedy vykonávající justiční orgán nemůže zavázat provést v souladu s belgickým právem výkon trestu, který byl M.-S. Sutovi uložen v Rumunsku.

8. Cour d'appel de Liège (odvolací soud v Lutychu, Belgie) má pochybnosti o výkladu unijního práva, který ve svém návrhu zastává státní zastupitelství, a rozhodl proto o přerušení řízení, jež u něj bylo zahájeno, a o předložení následující předběžné otázky Soudnímu dvoru:

„Lze čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládat tak, že jej nelze uplatnit v případě skutků, za které soud vystavujícího státu uložil trest odnětí svobody, pokud na území vykonávajícího státu lze za tytéž skutky uložit pouze peněžitý trest, což znamená, že podle vnitrostátního práva vykonávajícího státu nelze ve vykonávajícím členském státě provést výkon trestu odnětí svobody, a to na úkor společenské rehabilitace odsouzené osoby a jejích rodinných, společenských, ekonomických či jiných vazeb?“

9. Belgická vláda ve svém vyjádření předloženém Soudnímu dvoru souhlasí s názorem zastávaným státním zastupitelstvím, neboť se domnívá, že vykonávající justiční orgán je skutečně zbaven možnosti uplatnit důvod stanovený v čl. 4 bodě 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, pro který je možné výkon odmítnout, jelikož podle čl. 8 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2008/909 nemůže tento orgán přeměnit trest odnětí svobody uložený Judecătoria Carei (soud prvního stupně v Carei, Rumunsko) na peněžitý trest.

3 – Viz rozsudky ze dne 17. července 2008, Kozłowski (C-66/08, EU:C:2008:437, bod 45), ze dne 6. října 2009, Wolzenburg (C-123/08, EU:C:2009:616, body 62 a 67), ze dne 21. října 2010, B. (C-306/09, EU:C:2010:626, bod 52), ze dne 5. září 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, bod 32), a ze dne 29. června 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, bod 21).

4 – *Moniteur belge* ze dne 27. března 1968, s. 3146, dále jen „ zákon o silničním provozu“.

5 – Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, za účelem jejich výkonu v Evropské unii (Úř. věst. 2008, L 327, s. 27), ve znění rámcového rozhodnutí 2009/299 (dále jen „rámcové rozhodnutí 2008/909“).

10. Argumentace belgické vlády, jak jí rozumím, se ve skutečnosti rovná úvaze, že uplatnění zásady vzájemného uznávání je podmíněno tím, že za trestný čin, na nějž má být uplatněna, lze podle práva vystavujícího členského státu a práva vykonávajícího členského státu uložit, když ne totožné, tak alespoň podobné tresty. Belgický soud se tedy podle belgické vlády musí vypořádat se dvěma obtížemi, z nichž první se týká rozdílu mezi vnitrostátními právními předpisy ohledně sankcí za trestné činy proti pravidlům silničního provozu a druhá nemožnosti přeměnit „rumunský" trest odnětí svobody na „belgický" peněžitý trest.

11. Tato žádost tedy Soudnímu dvoru umožní upřesnit význam zásady vzájemného uznávání, jak byla konkretizována v rámcovém rozhodnutí 2002/584. Poskytne mu rovněž příležitost v návaznosti na rozsudky ze dne 17. července 2008, Kozłowski[6], ze dne 6. října 2009, Wolzenburg[7], ze dne 11. ledna 2017, Grundza[8], a ze dne 29. června 2017, Popławski[9], dále upřesnit podmínky, za kterých může soud, který rozhoduje o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, uplatnit důvod stanovený v čl. 4 bodě 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, pro který je možné výkon odmítnout, a upřesnit způsob, jakým je třeba propojit mechanismus evropského zatýkacího rozkazu zavedený tímto rámcovým rozhodnutím s pravidly a zásadami stanovenými v rámcovém rozhodnutí 2008/909.

12. V tomto stanovisku objasním důvody, proč nesouhlasím s názorem belgické vlády v této věci.

13. Navrhnu tak Soudnímu dvoru, aby rozhodl, že v takové situaci, jako je situace v projednávané věci, kdy za trestný čin, pro který byl vydán evropský zatýkací rozkaz, byl ve vystavujícím členském státě uložen trest odnětí svobody, musí být čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládán v tom smyslu, že brání vykonávajícímu justičnímu orgánu, aby za účelem uplatnění důvodu stanoveného v tomto ustanovení, pro který je možné výkon odmítnout, ověřil a vyžadoval, že za skutek, za který byl trest uložen, lze ve vykonávajícím členském státě rovněž uložit trest odnětí svobody.

II. Právní rámec Unie

A. Rámcové rozhodnutí 2002/584

14. Cílem rámcového rozhodnutí 2002/584 je zrušení formálního postupu vydávání mezi členskými státy upraveného různými úmluvami, jichž jsou tyto členské státy smluvními stranami, a jeho nahrazení systémem předávání mezi justičními orgány[10]. Spočívá na zásadě vzájemného uznávání soudních rozhodnutí v trestních věcech, která je „úhelným kamenem" justiční spolupráce[11], a na „vysoké úrovni důvěry" mezi členskými státy[12].

15. Článek 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 je nadepsán „Definice evropského zatýkacího rozkazu a povinnost jej vykonat". Tento článek stanoví:

„1. Evropský zatýkací rozkaz je soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojené[ho] s odnětím osobní svobody.

2. Členské státy vykonají evropský zatýkací rozkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí.

6 – C-66/08, EU:C:2008:437.
7 – C-123/08, EU:C:2009:616.
8 – C-289/15, EU:C:2017:4.
9 – C-579/15, EU:C:2017:503.
10 – Viz body 1 a 5 odůvodnění rámcového rozhodnutí.
11 – Viz bod 6 odůvodnění uvedeného rámcového rozhodnutí.
12 – Viz bod 10 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2002/584.

[…]“

16. Je-li evropský zatýkací rozkaz vydán za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo opatření spojeného s odnětím osobní svobody, musí se v souladu s čl. 2 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 jednat o trest v délce nejméně čtyř měsíců.

17. Tentýž článek 2 obsahuje v odstavci 2 výčet 32 trestných činů, v jejichž případě musí být evropský zatýkací rozkaz vykonán, i když dotčené jednání není ve vykonávajícím členském státě trestné, to však za podmínky, že za tyto trestné činy lze ve vystavujícím členském státě uložit trest odnětí svobody s horní hranicí sazby v délce nejméně tři roky.

18. U jiných trestných činů může vykonávající členský stát podmínit předání osoby, na niž je evropský zatýkací rozkaz vydán, jejich oboustrannou trestností. Článek 2 odst. 4 uvedeného rámcového rozhodnutí tak uvádí:

„U jiných trestných činů než uvedených v odstavci 2 může být předání podmíněno tím, že jednání, kvůli kterému byl vydán evropský zatýkací rozkaz, představuje trestný čin podle práva vykonávajícího členského státu, nezávisle na znacích skutkové podstaty nebo popisu trestného činu.“

19. Článek 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 upravuje důvody pro povinné odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu a jeho článek 4 důvody, pro které je možné jeho výkon odmítnout.

20. Článek 4 bod 6 tohoto rámcového rozhodnutí stanoví:

„Vykonávající justiční orgán může odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu:

[…]

6. byl-li evropský zatýkací rozkaz vydán za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody, vyžádaná osoba se zdržuje ve vykonávajícím členském státě, je jeho státním příslušníkem nebo zde má trvalé bydliště a tento stát se zaváže provést výkon trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody v souladu se svým vnitrostátním právem;“.

B. Rámcové rozhodnutí 2008/909

21. Cílem rámcového rozhodnutí 2008/909, které bylo přijato po rámcovém rozhodnutí 2002/584, je provedení zásady vzájemného uznávaní rozsudků a soudních rozhodnutí ve věcech trestních zakotvené v čl. 82 odst. 1 SFEU, kterým byl nahrazen článek 31 SEU, na jehož základě bylo toto rámcové rozhodnutí přijato [13]. Jeho účelem je v souladu s jeho článkem 3 zajistit uznávání a výkon rozsudků, jimiž byl uložen trest odnětí svobody, v jiném členském státě, než je vydávající členský stát, a to za účelem usnadnění společenské rehabilitace odsouzené osoby [14].

22. Článek 7 rámcového rozhodnutí 2008/909, nadepsaný „Oboustranná trestnost“, obsahuje v odstavci 1 výčet 32 trestných činů, v jejichž případě vykonávající členský stát uzná rozsudek a vykoná trest bez ověření oboustranné trestnosti, a to za podmínky, že za ně lze ve vydávajícím členském státě uložit trest odnětí svobody s horní hranicí sazby v délce nejméně tři roky.

13 – Viz body 1, 2 a 5 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2008/909.

14 – Viz bod 9 odůvodnění a čl. 3 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí.

23. U jiných trestných činů čl. 7 odst. 3 tohoto rámcového rozhodnutí stanoví:

„U jiných trestných činů, než na které se vztahuje odstavec 1, může vykonávající stát podmínit uznání rozsudku a výkon trestu tím, že se rozsudek týká činů, které jsou rovněž trestnými činy podle práva vykonávajícího státu, nezávisle na znacích skutkové podstaty nebo na popisu trestného činu."

24. Článek 8 rámcového rozhodnutí 2008/909, nadepsaný „Uznání rozsudku a výkon trestu", stanoví:

„1. Příslušný orgán vykonávajícího státu uzná [postoupený] rozsudek […] a neprodleně přijme veškerá opatření nezbytná pro výkon trestu, nerozhodne-li se uplatnit některý z důvodů pro odmítnutí uznání nebo výkonu stanovených v článku 9.

[…]

3. Je-li druh dotyčného trestu neslučitelný s právem vykonávajícího státu, může jej příslušný orgán vykonávajícího státu přeměnit na trest nebo opatření stanovené pro obdobné trestné činy v jeho vlastním právu. Takový trest nebo opatření musí co nejvíce odpovídat trestu uloženému ve vydávajícím státě, a trest proto nelze přeměnit na peněžitý trest."

25. Konečně článek 25 rámcového rozhodnutí 2008/909 stanoví:

„Aniž je dotčeno [rámcové rozhodnutí 2002/584], použijí se ustanovení tohoto rámcového rozhodnutí, jsou-li slučitelná s uvedeným rámcovým rozhodnutím, obdobně na výkon trestů v případech, kdy se členský stát zavázal provést výkon trestu v případech podle čl. 4 [bodu 6] uvedeného [rámcového rozhodnutí]."

III. Úvodní poznámky

26. Před zkoumáním předběžné otázky předložené Cour d'appel de Liège (odvolací soud v Lutychu, Belgie) je nejprve nezbytné poukázat na novelu ustanovení o sankcích za trestné činy proti pravidlům silničního provozu, kterou nedávno přijal belgický zákonodárce.

27. Zákon o zvýšení bezpečnosti silničního provozu [15] ze dne 6. března 2018 totiž provedl zásadní změnu ustanovení zákona o silničním provozu spočívající ve zpřísnění sankcí za uvedené trestné činy. Na základě článku 7 zákona o zvýšení bezpečnosti silničního provozu nyní čl. 30 odst. 1 zákona o silničním provozu stanoví, že kdo řídí motorové vozidlo bez vyžadovaného řidičského oprávnění, bude potrestán odnětím svobody na 8 dnů až dvě léta a peněžitým trestem ve výši od 200 do 2 000 eur nebo jen jedním z těchto trestů.

28. V důsledku toho se zdá, že za trestný čin, pro který byl vydán evropský zatýkací rozkaz, je v současné době ve vystavujícím členském státě a ve vykonávajícím členském státě stanoven trest stejného druhu, a sice trest odnětí svobody, což znamená, že právní překážka, kterou belgické orgány namítají proti provedení výkonu trestu, který byl v Rumunsku uložen M.-S. Sutovi, v Belgii, je patrně nyní zcela odstraněna.

29. Nicméně vzhledem k tomu, že Cour d'appel de Liège (odvolací soud v Lutychu, Belgie) nevzal po dotčené novele svou žádost o rozhodnutí o předběžné otázce zpět, navrhuji, aby na ni Soudní dvůr přesto odpověděl.

15 – *Moniteur belge* ze dne 15. března 2018, s. 23236.

IV. Moje analýza

30. Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu položené Soudnímu dvoru je, zda v takové situaci, jako je dotčená situace, kdy by výkon trestu odnětí svobody ve vykonávajícím členském umožnil zvýšit vyhlídky na společenskou rehabilitaci vyžádané osoby, musí být čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládán v tom smyslu, že vykonávající justiční orgán nemůže uplatnit důvod stanovený v tomto ustanovení, pro který je možné výkon odmítnout, a je tak povinen provést výkon evropského zatýkacího rozkazu, pokud za skutek, za který byl ve vystavujícím členském státě tento trest uložen, lze ve vykonávajícím členském státě uložit pouze peněžitý trest.

31. Před posouzením této otázky je třeba připomenout klíčový aspekt týkající se vzájemného vztahu mezi dvěma rámcovými rozhodnutími, na která Cour d'appel de Liège (odvolací soud v Lutychu, Belgie) odkazuje ve svém předkládacím rozhodnutí, tj. na jedné straně rámcového rozhodnutí 2002/584, které zavádí mechanismus evropského zatýkacího rozkazu, a na straně druhé rámcového rozhodnutí 2008/909, jehož cílem je usnadnit výkon trestu odnětí svobody v členském státě, kde výkon trestu může zvýšit vyhlídky na společenskou rehabilitaci odsouzené osoby.

32. Je pravda, že v souladu s článkem 25 rámcového rozhodnutí 2008/909 se jeho ustanovení použijí obdobně na výkon trestů v případech, kdy se členský stát zavázal provést výkon trestu v případech podle čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, a jsou-li tato ustanovení slučitelná s posledně uvedeným rámcovým rozhodnutím.

33. Propojení mezi rámcovým rozhodnutím 2002/584 a rámcovým rozhodnutím 2008/909 stanovené unijním normotvůrcem má přispívat k zajištění provedení základní zásady ukládání trestů, a sice společenské rehabilitace odsouzené osoby prostřednictvím individualizace trestu, což představuje základní společný prvek obou těchto rámcových rozhodnutí.

34. Belgická vláda se však dopouští nesprávného výkladu, když se dovolává ustanovení čl. 8 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2008/909 s cílem omezit uplatnění čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí 2002/584.

35. Belgická vláda totiž nebere v potaz to, že rámcové rozhodnutí 2002/584 má přednost před rámcovým rozhodnutím 2008/909, a to podle samotného znění posledně uvedeného rámcového rozhodnutí, které tak výslovně stanoví v článku 25.

36. Unijní normotvůrce tak jednoznačně projevil vůli neubrat na smyslu a síle mechanismu evropského zatýkacího rozkazu zavedeného rámcovým rozhodnutím 2002/584, když v článku 25 rámcového rozhodnutí 2008/909 stanovil, že „[*a*]*niž je dotčeno [rámcové rozhodnutí 2002/584*], použijí se ustanovení [rámcového rozhodnutí 2008/909], *jsou-li slučitelná s [rámcovým rozhodnutím 2002/584*], obdobně“ [16].

37. Kromě toho belgická vláda opomněla vzít v úvahu velmi odlišné oblasti působnosti těchto dvou právních nástrojů.

38. Rámcové rozhodnutí 2002/584 spočívá na nuceném přesunu z jednoho členského státu do jiného stíhané nebo odsouzené osoby, která uprchla nebo o které není známo, kde se nachází, a ohledně které existuje obava, že se snaží vyhnout následkům svého jednání. Rámcové rozhodnutí 2002/584 tak má za cíl zabránit tomu, aby tato osoba dosáhla beztrestnosti tím, že se přesune do jiné zeměpisné oblasti.

16 – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

39. Naopak rámcové rozhodnutí 2008/909 není vedeno myšlenkou, že pachatel či údajný pachatel uprchl, a je tedy třeba uspořádat jeho nucený přesun. Jeho cílem je zavést harmonizovaný systém výkonu soudních rozhodnutí v prostoru svobody, bezpečnosti a práva s cílem zajistit tradiční způsob výkonu odsuzujících rozhodnutí, jak je uskutečňován v každém členském státě, a usnadnit tak společenskou rehabilitaci odsouzené osoby. Rámcovým rozhodnutím 2008/909 se ve skutečnosti do tohoto jednotného prostoru přejímá každodenní praxe vnitrostátních soudů. V každém členském státě přihlíží soud, jenž rozhoduje o výkonu trestu, k osobnosti odsouzené osoby, k jejím rodinným a profesním poměrům a místu jejího bydliště za účelem určení místa výkonu trestu odnětí svobody a zabránění tomu, aby samotné uvěznění představovalo prohloubení její desocializace. Osoba odsouzená justičními orgány města Brest (Francie), která je ale usazena ve Štrasburku (Francie), tedy vykoná trest ve věznici nacházející se v blízkosti Štrasburku. Přijetím rámcového rozhodnutí 2008/909 unijní normotvůrce zajistil, aby takto mohlo být postupováno i v případě, že je tato osoba usazena ve Frankfurtu nad Mohanem (Německo).

40. Cílem rámcového rozhodnutí 2008/909 je tedy usnadnit společenskou rehabilitaci osoby odsouzené k trestu odnětí svobody v členském státě tím, že jí umožní vykonat uložený trest nebo jeho zbývající část v sociálním prostředí, z něhož pochází, tj. na území jiného členského státu. Jedná se tedy o to, že vykonávající členský stát přizná účinek soudnímu rozhodnutí justičního orgánu vystavujícího členského státu, a to stejným způsobem, jaký běžně uplatňuje ve vztahu ke svým vlastním odsuzujícím rozhodnutím, tj. zajistí, aby byla všechna opatření týkající se výkonu a zmírnění tohoto trestu individualizována [17].

41. Po připomenutí tohoto aspektu je nyní třeba zkoumat otázku, zda s ohledem na základní zásady, na kterých spočívá justiční spolupráce v trestních věcech upravená Smlouvami, ale také s ohledem na příslušná ustanovení rámcového rozhodnutí 2002/584 může příslušný belgický justiční orgán provést výkon trestu odnětí svobody, který M.-S. Sutovi uložil Judecătoria Carei (soud prvního stupně v Carei, Rumunsko).

42. Z důvodů, které nyní rozvedu, mám za to, že názor belgické vlády je v rozporu s rámcovým rozhodnutím 2002/584, neboť nezachovává definici pojmu „vzájemné uznávání“ a znamenal by návrat k systému srovnatelnému se systémem vydávání, který však právě chtěl unijní normotvůrce mezi členskými státy výslovně zrušit.

A. Vzájemné uznávání

43. Justiční spolupráce v evropském trestním prostoru je založena na zásadě vzájemného uznávání, jak jednoznačně vyplývá z čl. 82 odst. 1 SFEU. Tato zásada představuje „základní kámen“ této spolupráce [18] a podle Soudního dvora má v unijním právu „zásadní význam“, neboť umožňuje vytvoření a zachování prostoru bez vnitřních hranic, a to spolu se zásadou vzájemné důvěry, na níž je založena [19].

44. Na základě zásady vzájemného uznávání má rozhodnutí přijaté justičním orgánem v souladu s právem jeho členského státu plný a přímý účinek v celé Unii, takže příslušné orgány všech ostatních členských států musí při výkonu rozhodnutí poskytnout svou součinnost, jako by bylo vydáno justičním orgánem jejich vlastního státu [20].

17 – Bylo by velkým omylem domnívat se, že provedení výkonu trestu odnětí svobody uloženého soudem jiného členského státu v každém členském státě vyžaduje vydání vnitrostátního zatýkacího rozkazu.

18 – Viz bod 6 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2002/584.

19 – Viz rozsudky ze dne 25. července 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky justičního systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 36), a Generalstaatsanwaltschaft (Vězeňské podmínky v Maďarsku) (C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, bod 49).

20 – V tomto ohledu viz sdělení Evropské komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 26. července 2000 o vzájemném uznávání pravomocných rozhodnutí v trestních věcech [COM(2000) 495 final, zejména s. 8].

45. Z toho vyplývá, že pokud se justiční orgán členského státu zaváže provést výkon trestu uloženého soudem jiného členského státu, musí tento orgán v souladu se zásadou vzájemného uznávání zajistit výkon tohoto trestu, jak byl tímto soudem uložen a stejným způsobem, jako by se jednalo o jeho vlastní rozhodnutí.

46. Z rozsudku ze dne 11. února 2003, Gözütok a Brügge [21], který se týká zásady *ne bis in idem*, totiž vyplývá, že zásada vzájemného uznávání nutně znamená, a to bez ohledu na podrobná pravidla, podle nichž je sankce ukládána, že mezi členskými státy panuje vzájemná důvěra v jejich systémy trestního soudnictví a každý z nich souhlasí s aplikací trestního práva platného v ostatních členských státech, i kdyby při použití jeho vlastního vnitrostátního práva mělo být dosaženo jiného výsledku [22].

47. Rozsah působnosti soudního rozhodnutí již tedy není omezen na území vystavujícího členského státu, nýbrž je rozšířen na celou Unii.

48. Za těchto okolností musí zásada vzájemného uznávání sama zajistit, aby rozsudek Judecătoria Carei (soud prvního stupně v Carei, Rumunsko) vyhlášený dne 8. června 2011 byl uznán a trest odnětí svobody v délce jednoho roku a dvou měsíců uložený M.-S. Sutovi byl vykonán ze strany tribunal de première instance de Liège (soud prvního stupně v Lutychu, Belgie) stejným způsobem, jako kdyby byl tento rozsudek vydán a trest uložen tribunal de première instance d'Arlon (soud prvního stupně v Arlonu, Belgie).

49. Vzhledem k tomuto je nyní třeba zabývat se otázkou, do jaké míry mohou belgické justiční orgány v rámci mechanismu evropského zatýkacího rozkazu zavedeného rámcovým rozhodnutím 2002/584, a zejména v rámci uplatnění důvodu stanoveného v čl. 4 bodě 6 tohoto rámcového rozhodnutí, pro který je možné výkon odmítnout, upustit od této zásady z důvodu neexistence totožnosti mezi znaky skutkové podstaty trestného činu, a zejména mezi tresty v právu vystavujícího členského státu a v právu vykonávajícího členského státu.

B. Znění, systematika a cíle rámcového rozhodnutí 2002/584

50. Rámcové rozhodnutí 2002/584 je založeno na zásadě vzájemného uznávání a na „vysoké úrovni důvěry" mezi členskými státy [23]. Jak je uvedeno v bodě 6 jeho odůvodnění, je prvním konkrétním opatřením v oblasti trestního práva k provedení zásady vzájemného uznávání, na kterou Evropská rada, která zasedala v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999, poukázala jako na „úhelný kámen" justiční spolupráce.

51. Rámcové rozhodnutí 2002/584 má výslovně za cíl, jak vyplývá zejména z bodu 5 jeho odůvodnění a z jeho článku 31, zrušit mezi členskými státy postup vydávání a nahradit jej systémem předávání, v jehož rámci může vykonávající justiční orgán tomuto předání zabránit pouze rozhodnutím zvlášť podloženým některým z důvodů povinného nebo nepovinného odmítnutí výkonu taxativně vyjmenovaných v článcích 3 a 4 tohoto rámcového rozhodnutí.

52. Podle čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 tak může justiční orgán vykonávajícího členského státu odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu odnětí svobody, pokud se vyžádaná osoba zdržuje ve vykonávajícím členském státě, je jeho státním příslušníkem nebo zde má trvalé bydliště a tento stát se zaváže provést výkon trestu odnětí svobody v souladu se svým vnitrostátním právem.

21 – C-187/01 a C-385/01, EU:C:2003:87. Viz také rozsudky ze dne 9. března 2006, Van Esbroeck (C-436/04, EU:C:2006:165), ze dne 28. září 2006, Van Straaten (C-150/05, EU:C:2006:614), ze dne 28. září 2006, Gasparini a další (C-467/04, EU:C:2006:610), ze dne 18. července 2007, Kraaijenbrink (C-367/05, EU:C:2007:444), a ze dne 16. listopadu 2010, Mantello (C-261/09, EU:C:2010:683).

22 – Viz bod 33 rozsudku.

23 – Viz bod 10 odůvodnění rámcového rozhodnutí.

53. Připomínám, že toto ustanovení musí umožňovat vykonávajícímu justičnímu orgánu, aby v rámci prostoru pro uvážení, který je mu poskytnut, zhodnotil, do jaké míry by výkon trestu ve vykonávajícím členském státě umožnil zvýšit vyhlídky na společenskou rehabilitaci vyžádané osoby po uplynutí trestu, k němuž byla odsouzena [24]. Uvedené ustanovení tedy dokonale znázorňuje způsob, jakým má soud propojit zásadu vzájemného uznávání, která v zásadě vyžaduje předání vyžádané osoby, a zásadu individualizace trestu, která naproti tomu vyžaduje, aby tento soud za určitých okolností uplatnil výjimku ze zásady předání této osoby za účelem zajištění její společenské rehabilitace [25]. Je třeba upřesnit, že se zde skutečně jedná o výjimku ze zásady předání odsouzené osoby, a nikoli o výjimku ze zásady vzájemného uznávání. Uplatněním důvodu stanoveného v čl. 4 bodě 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, pro který je možné výkon odmítnout, totiž vykonávající justiční orgán plně uznává rozhodnutí vystavujícího justičního orgánu, neboť navrhuje zajistit jeho provedení místo něj.

54. Tento přístup, který je veden snahou, aby trest plnil funkci rehabilitace, svědčí o fungování prostoru svobody, bezpečnosti a práva, v němž jsou – mimo jiné v rámci provádění výkonu evropského zatýkacího rozkazu, a jakmile je beztrestnost ukončena zatčením odsouzené osoby – uplatňovány základní zásady trestání.

55. Jako každá výjimka ze zásady předávání musí být důvod stanovený v čl. 4 bodě 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, pro který je možné výkon odmítnout, vykládán restriktivně [26], což znamená, že vykonávající justiční orgán má za účelem vyloučení jakéhokoliv rizika beztrestnosti povinnost ověřit, že může skutečně provést výkon trestu v souladu se svým vnitrostátním právem před tím, než předání dotyčného odmítne [27].

56. Ve věci v původním řízení si soud, který rozhoduje o provedení výkonu evropského zatýkacího rozkazu, klade otázku, zda může skutečně zajistit výkon trestu v souladu se svým vnitrostátním právem s ohledem na to, že za trestný čin, pro který byl tento zatýkací rozkaz vydán, byl ve vystavujícím členském státě uložen trest odnětí svobody, kdežto podle jeho vnitrostátního práva lze za tento trestný čin uložit pouze peněžitý trest. Tento soud si klade otázku, zda skutečnost, že druh trestu uloženého podle práva vystavujícího členského státu a druh trestu stanoveného právem vykonávajícího členského státu nejsou totožné, nepředstavuje v tomto případě překážku uplatnění důvodu stanoveného v čl. 4 bodě 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, pro který je možné výkon odmítnout.

57. Rozbor znění uvedeného ustanovení a analýza systematiky a cíle tohoto rámcového rozhodnutí ukazují, že v takové situaci, jako je dotčená situace, kdy za trestný čin, pro který byl evropský zatýkací rozkaz vydán, byl ve vystavujícím členském státě uložen trest odnětí svobody, unijní normotvůrce nezamýšlel podmínit uplatnění důvodu stanoveného v čl. 4 bodě 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, pro který je možné výkon odmítnout, tím, že za skutek, za který byl trest uložen, lze ve vykonávajícím členském státě rovněž uložit, když ne totožný, tak alespoň podobný trest.

24 – Viz rozsudky ze dne 17. července 2008, Kozłowski (C-66/08, EU:C:2008:437, bod 45), ze dne 6. října 2009, Wolzenburg (C-123/08, EU:C:2009:616, body 62 a 67), ze dne 21. října 2010, B. (C-306/09, EU:C:2010:626, bod 52), ze dne 5. září 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, bod 32), a ze dne 29. června 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, bod 21).

25 – Výše citovaná judikatura Soudního dvora, stejně jako judikatura Evropského soudu pro lidská práva (viz zejména ESLP, rozsudek Khoroshenko v. Rusko ze dne 30. června 2015, CE:ECHR:2015:0630JUD004141804, § 121), zdůrazňuje význam, který je třeba přiznat cíli společenské rehabilitace odsouzeného nejen v rámci individuálního posouzení soudu rozhodujícího o skutkových i právních otázkách ohledně podmínek výkonu trestu odnětí svobody, ale rovněž v rámci trestní politiky členských států, přičemž Soudní dvůr nedávno v rozsudku ze dne 17. dubna 2018, B a Vomero (C-316/16 a C-424/16, EU:C:2018:256, bod 75 a citovaná judikatura), poukázal na to, že společenská rehabilitace občana Unie v členském státě, kde je skutečně integrován, je nejen v zájmu dotyčného, ale rovněž v obecném zájmu Unie.

26 – Viz rozsudky ze dne 25. července 2018, AY (Zatýkací rozkaz – Švédek) (C-268/17, EU:C:2018:602, bod 52 a citovaná judikatura), a Minister for Justice and Equality (Nedostatky justičního systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 54 a citovaná judikatura).

27 – Viz rozsudek ze dne 29. června 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, bod 22).

58. Zaprvé připomínám, že ze znění čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 vyplývá, že toto ustanovení upravuje důvod odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu odnětí svobody, pokud se vyžádaná osoba zdržuje ve vykonávajícím členském státě, je jeho státním příslušníkem nebo zde má trvalé bydliště a tento stát se zaváže provést výkon „trestu odnětí svobody“ v souladu se svým vnitrostátním právem.

59. Jak ukazuje použití výrazu „trest odnětí svobody“, vykonávající členský stát je tedy povinen provést výkon trestu odnětí svobody, který byl uložen vystavujícím členským státem. V opačném případě by bylo uvedení délky uloženého trestu odnětí svobody či uvedení zbývajícího trestu, které musí být obsaženo v bodě c) uvedeného rozkazu, částečně zbaveno svého užitečného účinku [28].

60. Pokud jde o zmínku, že se vykonávající členský stát musí zavázat vykonat tento trest „v souladu se svým vnitrostátním právem“, jedná se pouze o vyjádření zásady, podle níž se opatření směřující k výkonu trestu řídí právem vykonávajícího členského státu [29]. Jedná se o opatření, která musí zaručit materiální výkon trestu a společenskou rehabilitaci odsouzené osoby [30]. Tato zásada vychází ze zásady teritoriality trestního zákona, která je zásadou společně uznávanou všemi členskými státy, a ze zásady individualizace trestu, která je jednou ze samotných funkcí trestu.

61. Tato zmínka má tedy za cíl řešit kolize právních norem a kompetenční konflikty, které by mohly být důsledkem výkonu trestu odnětí svobody v jiném členském státě než ve státě, v němž byl vydán odsuzující rozsudek, a nelze ji tedy vykládat tak, že umožňuje vykonávajícímu justičnímu orgánu upravit či přeměnit trest odnětí svobody uložený vystavujícím členským státem tak, aby odpovídal trestu, který by byl za stejný trestný čin uložen podle práva vykonávajícího členského státu.

62. Zadruhé, jak jsem již uvedl, názor belgické vlády by znamenal návrat k postupu inspirovanému postupem vydávání.

63. Rámcové rozhodnutí 2002/584 přitom značí jasné upuštění od postupu vydávání mezi členskými státy, jenž jim vzhledem k nedostatku důvěry, který mohly mít vůči cizímu trestněprávnímu systému, umožňoval pro účely vydání vyžadovat, nejen aby skutek, pro který bylo o vydání požádáno, byl trestným činem podle práva dožádaného členského státu, ale také aby znaky skutkové podstaty trestného činu byly totožné.

64. Na základě zásady vzájemného uznávání, na které je založeno rámcové rozhodnutí 2002/584, má rozhodnutí přijaté justičním orgánem v souladu s právem jeho členského státu plný a přímý účinek v celé Unii, takže příslušné orgány všech ostatních členských států musí při výkonu rozhodnutí poskytnout svou součinnost, jako by bylo vydáno justičním orgánem jejich vlastního státu. Jak vyplývá opět z rozsudku ze dne 11. února 2003, Gözütok a Brügge [31], zásada vzájemného uznávání nutně znamená, že mezi členskými státy panuje vzájemná důvěra v jejich systémy trestního soudnictví a každý z nich souhlasí s aplikací trestního práva platného v ostatních členských státech.

28 – Viz formulář evropského zatýkacího rozkazu obsažený v příloze rámcového rozhodnutí 2002/584.

29 – Tato zásada je rovněž obsažena v čl. 17 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2008/909, který byl předmětem rozsudku vydaného Soudním dvorem v řízení o předběžné otázce ze dne 8. listopadu 2016, Ogňanov (C-554/14, EU:C:2016:835).

30 – V bodech 70 až 73 svého stanoviska ve věci Ogňanov (C-554/14, EU:C:2016:319), jsem uvedl, že v tomto rámci jsou příslušné soudní orgány vedeny k tomu, aby stanovily podmínky týkající se průběhu a úpravy výkonu trestu, například prostřednictvím rozhodnutí o možnosti pobytu mimo věznici, povolení vycházek mimo věznici, částečném propuštění, rozdělení a odkladu trestu, předběžném či podmíněném propuštění odsouzeného nebo elektronickém sledování. Rovněž jsem uvedl, že právo v oblasti výkonu trestů se mimoto vztahuje na opatření, jež mohou být přijata po propuštění odsouzeného, jako je například umístění pod soudní dozor, účast na programech rehabilitace nebo opatření na odškodnění obětí.

31 – C-187/01 a C-385/01, EU:C:2003:87.

65. V rámci mechanismu evropského zatýkacího rozkazu byla tato důvěra vyjádřena tím, že členské státy upustily od ověřování oboustranné trestnosti činu v případě 32 trestných činů uvedených v čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584[32].

66. Toto ověřování je dále velmi omezené v případě „jiných trestných činů“ uvedených v čl. 2 odst. 4 tohoto rámcového rozhodnutí, kam spadá trestný čin, o který jde v projednávané věci. V tomto případě může vykonávající justiční orgán pouze ověřit, zda „jednání, kvůli kterému byl vydán evropský zatýkací rozkaz, představuje trestný čin podle práva vykonávajícího členského státu, nezávisle na znacích skutkové podstaty nebo popisu trestného činu“.

67. Trest přitom odráží znaky skutkové podstaty trestného činu.

68. Trestný čin je činem, který zákon vymezuje a zakazuje pod hrozbou trestních sankcí. Trestný čin tedy obsahuje dvě složky. Zaprvé trestnost a zadruhé sankci. Trestnost je stanovena popisem zakázaného jednání. Sankce je trest, který je spojen se spácháním zakázaného činu. Z tohoto důvodu musí za účelem stanovení trestněprávních norem a při dodržování základní zásady legality trestných činů a trestů trestní zákon přesně popsat povahu zakázaného činu, včetně jeho duševní stránky, tj. zavinění, jakož i povahu a závažnost sankce spojené s porušením zákona.

69. Soudní dvůr vyložil rozsah ověřování oboustranné trestnosti stanovené pro tyto „jiné trestné činy“ v kontextu rámcového rozhodnutí 2008/909 v rozsudku ze dne 11. ledna 2017, Grundza[33], a tato analýza se mi jeví jako zcela použitelná v rámci mechanismu evropského zatýkacího rozkazu.

70. Rámcové rozhodnutí 2008/909, které bylo přijato po rámcovém rozhodnutí 2002/584, totiž v čl. 7 odst. 3 doslovně přebírá znění čl. 2 odst. 4 rámcového rozhodnutí 2002/584, což svědčí o silné vůli unijního normotvůrce omezit v co největším možném rozsahu a v souladu se zásadou vzájemného uznávání jakýkoliv srovnávací přístup, který by vykonávající justiční orgán mohl uplatnit, ať už v rámci mechanismu evropského zatýkacího rozkazu, nebo v rámci mechanismu zavedeného rámcovým rozhodnutím 2008/909.

71. V bodech 33 až 38 rozsudku ze dne 11. ledna 2017, Grundza[34], Soudní dvůr došel k závěru, že se posouzení oboustranné trestnosti vykonávajícím justičním orgánem musí omezit na ověření, že by skutkové okolnosti zakládající trestný čin, jak byly popsány v rozsudku vystavujícího justičního orgánu, jako takové byly rovněž trestné podle vnitrostátního práva vykonávajícího členského státu, pokud by nastaly na území tohoto státu. Podle Soudního dvora se jedná o „nezbytnou a dostačující“ podmínku pro účely posouzení oboustranné trestnosti, a nevyžaduje se tak přesná shoda ani mezi znaky skutkové podstaty trestného činu – k nimž se váže trest – ani mezi názvem nebo zařazením tohoto trestného činu podle příslušných vnitrostátních právních předpisů.

72. Za těchto okolností nelze podmínku oboustranné trestnosti, která je uvedena v čl. 2 odst. 4 rámcového rozhodnutí 2002/584, vykládat tak, že umožňuje vykonávajícímu justičnímu orgánu za účelem uplatnění důvodu stanoveného v čl. 4 bodě 6 tohoto rámcového rozhodnutí, pro který je možné výkon odmítnout, ověřit a vyžadovat, aby za skutek, za který byl ve vystavujícím členském státě trest uložen, bylo možné ve vykonávajícím členském státě uložit, když ne totožný, tak alespoň podobný trest. Srovnávací přístup, který uplatňuje vykonávající justiční orgán, má tedy meze a nemůže se vztahovat na druh trestu uloženého ve vystavujícím členském státě a ve vykonávajícím členském státě.

32 – Za těchto okolností musí vykonávající justiční orgán zajistit provedení výkonu trestu, k němuž byla dotyčná osoba odsouzena, i když dotčený čin není ve vykonávajícím členském státě trestný. Vymezení těchto trestných činů a tresty, které lze uložit, vycházejí, jak uvedl Soudní dvůr, z práva vystavujícího členského státu, neboť rámcové rozhodnutí 2002/584 nemá za cíl harmonizovat dané trestné činy, pokud jde o jejich znaky skutkové podstaty nebo o tresty, které za ně lze uložit. V tomto ohledu viz rozsudek ze dne 3. května 2007, Advocaten voor de Wereld (C-303/05, EU:C:2007:261, body 52 a 53).

33 – C-289/15, EU:C:2017:4.

34 – C-289/15, EU:C:2017:4.

73. V takové situaci, jako je situace v projednávané věci, by tedy vyžadování této totožnosti bylo ve zjevném rozporu se zněním čl. 2 odst. 4 rámcového rozhodnutí 2002/584, jak bylo vyloženo Soudním dvorem.

74. Kromě toho, kdyby bylo členskému státu umožněno vyžadovat, aby za skutek, za který byl ve vystavujícím členském státě trest uložen, bylo možné podle jeho vlastního práva uložit, když ne totožný, tak alespoň podobný trest, došlo by ke zjevnému snížení účinnosti zásady vzájemného uznávání soudních rozhodnutí vydaných v rámci mechanismu evropského zatýkacího rozkazu, neboť by takový přístup vedl k návratu k postupu inspirovanému postupem vydávání. Tento přístup by přitom byl ve zjevném rozporu s jednoznačně projevenou vůlí unijního normotvůrce nahradit postup vydávání, který členské státy uplatňovaly, postupem předávání založeným na vzájemné důvěře mezi těmito státy.

75. Dále by takový výklad, jako je výklad zastávaný belgickou vládou, vedl k tomu, že by byl důvod stanovený v čl. 4 bodě 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, pro který je možné výkon odmítnout, zbaven veškerého užitečného účinku v případě, že by se evropský zatýkací rozkaz týkal trestného činu, za který lze ve vykonávajícím státě uložit pouze peněžitý trest. Tato situace se může vyskytovat často, zejména pokud trestný čin, na který se vztahuje evropský zatýkací rozkaz, není součástí výčtu 32 závažných trestných činů, které jsou uvedeny v čl. 2 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí a ohledně kterých existují rozdíly ve vnitrostátních právních předpisech z důvodu neexistence harmonizované úpravy na úrovni Unie. Tento přístup přitom významně omezuje rozsah působnosti tohoto důvodu, což nutně má negativní dopad na cíl společenské rehabilitace sledovaný normotvůrcem v rámci čl. 4 bodu 6 uvedeného rámcového rozhodnutí.

76. Konečně, kdyby bylo členskému státu umožněno podmínit uplatnění důvodu stanoveného v čl. 4 bodě 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, pro který je možné výkon odmítnout, tím, že za trestný čin lze ve vystavujícím členském státě a ve vykonávajícím členském státě uložit, když ne totožný, tak alespoň podobný trest, vedlo by to ke zpochybnění harmonizace důvodů pro odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu, která odráží konsenzus, jehož dosáhly všechny členské státy ohledně významu, který je třeba přiznat cíli společenské rehabilitace odsouzené osoby. Takový přístup byl přitom Soudním dvorem přísně zakázán v rozsudku ze dne 26. února 2013, Melloni [35], který se týkal důvodu pro odmítnutí uznání rozhodnutí vydaných v soudním jednání, kterého se dotyčná osoba nezúčastnila osobně, stanoveného v čl. 4a rámcového rozhodnutí 2002/584.

77. Zde se ve skutečnosti jedná o situaci, v níž je třeba přiznat cizímu rozhodnutí stejný účinek jako vnitrostátnímu rozhodnutí, i kdyby vnitrostátní právo vedlo k odlišnému řešení, a to v souladu s důležitostí zásady vzájemného uznávání a s tím, jak ji Soudní dvůr vyjádřil prostřednictvím svého pojetí zásady *ne bis in idem* v rozsudku ze dne 11. února 2003, Gözütok a Brügge [36].

78. S ohledem na všechny tyto skutečnosti mám tedy za to, že v situaci, jako je situace v projednávané věci, kdy za trestný čin, pro který byl vydán evropský zatýkací rozkaz, byl ve vystavujícím členském státě uložen trest odnětí svobody, musí být čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládán v tom smyslu, že brání vykonávajícímu justičnímu orgánu, aby za účelem uplatnění důvodu stanoveného v tomto ustanovení, pro který je možné výkon odmítnout, ověřil a vyžadoval, aby za skutek, za který byl trest uložen, bylo možné ve vykonávajícím členském státě rovněž uložit trest odnětí svobody.

35 – C-399/11, EU:C:2013:107.

36 – C-187/01 a C-385/01, EU:C:2003:87.

79. Za těchto okolností a vzhledem k tomu, že se výkon trestu uloženého rumunským justičním orgánem týká skutku, který je trestným činem podle belgického práva, nic nebrání tomu, aby se belgický justiční orgán zavázal provést výkon tohoto trestu na základě důvodu stanoveného v čl. 4 bodě 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, pro který je možné výkon odmítnout, má-li za to, že s ohledem na vazby M.-S. Suta na Belgii by mohl výkon trestu na území tohoto státu zvýšit jeho vyhlídky na společenskou rehabilitaci.

C. K působnosti a mezím použití ustanovení rámcového rozhodnutí 2008/909

80. Ustanovení rámcového rozhodnutí 2008/909 nemohou podle mého názoru tento výklad znění čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 změnit.

81. Zaprvé připomínám, že unijní normotvůrce jednoznačně projevil vůli, aby přijetím rámcového rozhodnutí 2008/909 nebyl zasažen smysl mechanismu evropského zatýkacího rozkazu či snížena jeho síla.

82. Pokud jde o to, že se ustanovení rámcového rozhodnutí 2008/909 v souladu s jeho článkem 25 použijí obdobně na výkon trestů v případech, kdy se členský stát zavázal provést výkon trestu v případech podle čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, unijní normotvůrce výslovně stanovil, že se tato ustanovení použijí pouze „jsou-li slučitelná s [posledně uvedeným rámcovým rozhodnutím]“.

83. Žádné ustanovení rámcového rozhodnutí 2008/909 proto nemůže mít vliv na působnost ani podmínky uplatnění důvodu stanoveného v čl. 4 bodě 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, pro který je možné výkon odmítnout, a žádné ustanovení tohoto předpisu nelze vykládat ve smyslu odporujícím rámcovému rozhodnutí 2002/584.

84. Unijní normotvůrce dále začlenil do rámcového rozhodnutí 2008/909 ustanovení obdobná ustanovením rámcového rozhodnutí 2002/584, čímž vyjádřil snahu zaručit, aby mechanismus evropského zatýkacího rozkazu nebyl zpochybněn ani oslaben.

85. Zadruhé a pro případ, že by Soudní dvůr měl za to, že čl. 8 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2008/909 je zde relevantní, je třeba odmítnout výklad zastávaný belgickou vládou ohledně působnosti tohoto ustanovení.

86. Článek 8 rámcového rozhodnutí 2008/909 stanoví, jak naznačuje jeho název, zásadu uznání rozsudku a výkonu trestu uloženého vystavujícím justičním orgánem, a to v souladu se zásadou vzájemného uznávání.

87. Článek 8 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2008/909 tedy v zásadě vylučuje jakoukoli přeměnu trestu uloženého vystavujícím justičním orgánem [37]. Soudní dvůr v rozsudku ze dne 8. listopadu 2016, Ogňanov [38], vyložil znění tohoto ustanovení tak, že stanoví základní povinnost, v jejímž rámci je vykonávající justiční orgán povinen uznat rozsudek, který mu byl předán, a zajistit výkon trestu, jehož délka a druh budou odpovídat rozsudku vydanému vystavujícím justičním orgánem [39]. Zásada vzájemného uznávání tedy brání tomu, aby vykonávající justiční orgán přistoupil k přeměně trestu uloženého vystavujícím justičním orgánem, a to i kdyby uplatnění práva vykonávajícího členského státu vedlo ke stanovení trestu jiného trvání nebo druhu.

37 – Unijní normotvůrce stanovil dvě výjimky z této základní povinnosti. Podle čl. 8 odst. 2 a 3 rámcového rozhodnutí 2008/909 má tak vykonávající justiční orgán možnost změnit dobu trvání nebo druh trestu uloženého vystavujícím justičním orgánem za účelem zajištění výkonu trestu v souladu s právem vykonávajícího členského státu.

38 – C-554/14, EU:C:2016:835.

39 – Viz bod 36 rozsudku.

88. Jak uvedla Komise ve zprávě o provádění rámcového rozhodnutí 2008/909, „[j]elikož jsou rámcová rozhodnutí založena na vzájemné důvěře v právní systémy ostatních členských států, mělo by být rozhodnutí soudce ve vydávajícím členském státě respektováno a v zásadě by se toto rozhodnutí nemělo revidovat ani měnit“ [40].

89. Za těchto podmínek je tedy podle mého názoru jasné, že použití článku 8 rámcového rozhodnutí 2008/909 není v projednávané věci relevantní.

90. Kdyby snad předcházející argumentace nebyla dostatečně přesvědčivá, mohl bych dodat, že belgická vláda se rovněž mýlí ohledně rozsahu a smyslu omezení, které unijní normotvůrce stanovil v čl. 8 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2008/909 pro možnost vykonávajícího justičního orgánu přeměnit trest.

91. Připomínám, že se belgická vláda opírá o znění tohoto ustanovení za účelem tvrzení, že s ohledem na ustanovení zákona o silničním provozu, která za řízení vozidla bez řidičského oprávnění stanoví peněžitý trest, je vykonávající justiční orgán zbaven možnosti přeměnit trest odnětí svobody uložený vystavujícím justičním orgánem, takže se nemůže zavázat skutečně provést výkon trestu, který byl uložen M.-S. Sutovi.

92. Článek 8 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2008/909 výslovně zakazuje vykonávajícímu justičnímu orgánu přeměnit trest odnětí svobody uložený vystavujícím justičním orgánem na peněžitý trest, aby byla zachována celistvost, kterou se daný trest vyznačoval v okamžiku jeho uložení, a zejména aby zůstal přiměřený a byl odpovídající reakcí na způsobené narušení veřejného pořádku ve vystavujícím členském státě, čímž je zajištěna vzájemná důvěra, kterou si musí projevovat vnitrostátní justiční orgány.

93. Ustanovení článku 8 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2008/909 o přeměně trestu jsou však použitelná pouze v případě, že druh trestu uloženého vystavujícím justičním orgánem je „neslučitelný s právem vykonávajícího státu“. Jak uvedl Soudní dvůr v rozsudku ze dne 8. listopadu 2016, Ogňanov [41], podmínky pro přeměnu trestu stanovené unijním normotvůrcem jsou tedy obzvláště „striktní“ [42].

94. Je přitom třeba konstatovat, že belgická vláda zde srovnává druh trestu uloženého Judecătoria Carei (soud prvního stupně v Carei, Rumunsko) nikoliv ve vztahu ke svému právnímu řádu jako celku, ale ve vztahu k článku 30 zákona o silničním provozu, tj. vlastnímu právnímu předpisu, který konkrétně sankcionuje dotčený trestný čin proti pravidlům silničního provozu. V rámci takového srovnání, a tedy posuzování rumunského veřejného pořádku s ohledem na svůj vlastní – který se, jak jsem zdůraznil, změnil, čímž se přiblížil tomu rumunskému – belgická vláda znovu argumentuje připodobněním k právní úpravě vydávání, a opouští tak oblast rámcového rozhodnutí 2008/909 stejně jako oblast rámcového rozhodnutí 2002/584.

95. Belgické právo zná trest odnětí svobody – takže druh trestu uloženého M.-S. Sutovi rumunskými orgány nelze považovat za neslučitelný s belgickým právem – a belgické justiční orgány uznávají zásadu společenské rehabilitace, což právě vyvolalo pochybnosti předkládajícího soudu.

40 – Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 5. února 2014 o provádění rámcových rozhodnutí 2008/909/SVV, 2008/947/SVV a 2009/829/SVV o vzájemném uznávání rozsudků, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, rozsudků a rozhodnutí o probaci a alternativních trestech a rozhodnutí o opatřeních dohledu jakožto alternativy zajišťovací vazby [COM(2014) 57 final, zejména bod 4.2, s. 7 a 8].

41 – C-554/14, EU:C:2016:835, bod 36.

42 – Případy, kdy je druh trestu uloženého ve vystavujícím členském státě neslučitelný s právem vykonávajícího členského státu, jsou podle mého názoru vzácné, jelikož systém trestů, byť není předmětem harmonizace v rámci Unie, vykazuje značné podobnosti mezi členskými státy.

96. Za těchto okolností a vzhledem k tomu, že justiční orgán, který rozhoduje o provedení výkonu evropského zatýkacího rozkazu vydaného na M.-S. Suta, měl mít za to, že má dotyčný dostatečné vazby na Belgii, takže by výkon trestu na území Belgie mohl zvýšit jeho vyhlídky na společenskou rehabilitaci, nevidím překážku pro to, aby se zavázal provést výkon trestu, který byl dotyčnému uložen v Rumunsku.

97. S ohledem na všechny tyto úvahy mám za to, že v takové situaci, jako je situace v projednávané věci, kdy za trestný čin, pro který byl vydán evropský zatýkací rozkaz, byl ve vystavujícím členském státě uložen trest odnětí svobody, musí být čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládán v tom smyslu, že brání vykonávajícímu justičnímu orgánu, aby za účelem uplatnění důvodu stanoveného v tomto ustanovení, pro který je možné výkon odmítnout, ověřil a vyžadoval, že za skutek, za který byl trest uložen, lze ve vykonávajícím členském státě rovněž uložit trest odnětí svobody.

V. Závěr

98. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na předběžnou otázku předloženou Cour d'appel de Liège (odvolací soud v Lutychu, Belgie) takto:

„V takové situaci, jako je situace v projednávané věci, kdy za trestný čin, pro který byl vydán evropský zatýkací rozkaz, byl ve vystavujícím členském státě uložen trest odnětí svobody, musí být čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy, ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, vykládán v tom smyslu, že brání vykonávajícímu justičnímu orgánu, aby za účelem uplatnění důvodu stanoveného v tomto ustanovení, pro který je možné výkon odmítnout, ověřil a vyžadoval, aby za skutek, za který byl trest uložen, bylo možné ve vykonávajícím členském státě rovněž uložit trest odnětí svobody."